

บทที่ 4

แนวทางการปลูกฝังอ็คลากุแก่นักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

การศึกษาแนวทางการปลูกฝังอ็คลากุแก่นักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เป็นการวิจัยข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยศึกษาความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 20 คน ประกอบด้วย นักวิชาการด้านการศึกษาอิสลาม 5 คน นักวิชาการด้านอิสลามศึกษา 5 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 5 คน และครูผู้สอน 5 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามร่างแนวทางการปลูกฝังอ็คลากุแก่นักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี หากค่าความเหมาะสมที่ยอมรับได้ โดยคำนวณค่าดัชนีของความสอดคล้อง IC (Index of Concurrence) คัดเลือกข้อความที่มีค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหาตั้งแต่ .50 ขึ้นไป และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแนวทาง เพื่อยืนยันคุณภาพของแนวทางการปลูกฝังอ็คลากุแก่นักเรียน ผลการศึกษาตามลำดับดังนี้

4.1 สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ

4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อร่างแนวทางการปลูกฝังอ็คลากุแก่นักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

4.1 สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา และขนาดของโรงเรียน ปรากฏตามตารางที่ 21, 22 และ 23 ดังนี้

ตารางที่ 21 แสดงข้อมูลสถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	15	75.00
หญิง	5	25.00
รวม	20	100

จากตารางที่ 21 พบว่า สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 คน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ ร้อยละ 75.00 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 25.00

ตารางที่ 22 แสดงข้อมูลสถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิจำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริญญาเอก	5	25.00
ปริญญาโท	10	50.00
ปริญญาตรี	5	25.00
อื่นๆ	0	0
รวม	20	100

จากตารางที่ 22 พบว่า สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 คน มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ วุฒิการศึกษาปริญญาเอกและปริญญาตรีจำนวนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 25.00

ตารางที่ 23 แสดงข้อมูลสถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
นักวิชาการด้านการศึกษาอิสลาม	5	25.00
นักวิชาการด้านอิสลามศึกษา	5	25.00
ผู้บริหารสถานศึกษา	5	25.00
ครูผู้สอน	5	25.00
รวม	20	100

จากตารางที่ 23 พบว่า สถานภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 คน เมื่อจำแนกตามตำแหน่งมีจำนวนและร้อยละเท่ากัน

4.2 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อร่างแนวทางการปลูกฝังอศลาแก่แก่นักเรียน ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

การสังเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อร่างแนวทางการปลูกฝังอศลาแก่นักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยการคำนวณค่าดัชนีของความสอดคล้อง IC (Index of Concurrence) เพื่อหาความเหมาะสมของแนวทางการปลูกฝังอศลาแก่นักเรียน 6 แนวทาง ได้แก่ 1) แนวทางการสร้างแบบอย่างที่ดี 2) แนวทางการสร้างแรงจูงใจ 3) แนวทางการตักเตือน 4) แนวทางการนำเสนอประวัติศาสตร์อิสลาม 5) แนวทางการจัดกิจกรรมปลูกฝังอศลาอย่างสม่ำเสมอ และ 6) แนวทางการจัดการสภาพแวดล้อมที่ดี ปรากฏผลการสังเคราะห์ตามแนวทางต่างๆ ดังนี้ (ดูรายละเอียดภาคผนวก หน้า 263)

4.2.1 แนวทางการสร้างแบบอย่างที่ดี

การสังเคราะห์ความเหมาะสมของแนวทางการปลูกฝังอศลาแก่นักเรียนด้วยการสร้างแบบอย่างที่ดี ปรากฏผลดังนี้

4.2.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนตลอดเวลาทั้งในและนอกโรงเรียน เช่น การปฏิบัติตนเป็นป่าวที่ดีต่ออัลลอฮ์ การละหมาดขณะมาอะฮ์ การแต่งกายถูกต้องตามหลักการศาสนาอิสลาม การพูดสุภาพ มีความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา และมีความระมัดระวังการปะปนระหว่างชายหญิง เป็นต้น

4.2.1.2 การกำหนดวิสัยทัศน์และนโยบายมุ่งพัฒนาบุคลากรและครูผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน จัดทำคู่มือระเบียบการปฏิบัติตนสำหรับครูผู้สอน

4.2.1.3 การสร้างบรรยากาศการตักเตือนระหว่างบุคลากรด้วยกัน กรณีที่มีการปฏิบัติตนไม่เหมาะสม เช่น การตักเตือนเป็นรายบุคคล และการตักเตือนรวมในห้องประชุม ประจำเดือนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อกระตุ้นให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนมากที่สุด

4.2.1.4 ผู้บริหารและครูผู้สอนรณรงค์การปฏิบัติวัฒนธรรมองค์กรที่ดี มีจิตวิญญาณสร้างแบบอย่างและปลูกฝังจิตสำนึกนักเรียนให้เห็นคุณค่าของการมีอศลาดีงาม เช่น ถ้าเห็นนักเรียนมีพฤติกรรมไม่ดี ก็ให้ตักเตือนทันที หรือตักเตือนหลังจากละหมาดขณะมาอะฮ์ทุกครั้ง

4.2.1.5 การคัดสรรบุคลากรและครูผู้สอนที่มีอศลาดีเข้ามาปฏิบัติงาน หรือสอนในโรงเรียน โดยใช้การสังเกตบุคลิกภาพ การสอบและการประเมินจากการสัมภาษณ์ รวมถึงวุฒิ การศึกษาและผลงานต่างๆ

4.2.1.6 การกำหนดแหล่งศึกษาเรียนรู้เฉพาะสำหรับให้คำปรึกษาหรือแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการมีอศลา กิจงาม และเชิญ โต๊ะครู อุสตาซ หรือวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญการปลูกฝังการสร้างแบบอย่างที่ดีมาบรรยายความรู้ในวันสำคัญต่างๆ แก่นักเรียน

4.2.1.7 การจัดการอบรมและแนะนำผู้ปกครองนักเรียนให้ตระหนักความสำคัญเรื่องของการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน โดยเฉพาะการดูแลเอาใจใส่เมื่อนักเรียนอยู่ที่บ้าน

4.2.1.8 การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนสอดแทรกแบบอย่างที่ดีในทุกรายวิชาเรียนทั้งภาคศาสนาและสามัญ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีตามท่านเราะฮูล ﷺ และตระหนักเรื่องการปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม เช่น การแต่งกายเรียบร้อยตามหลักศาสนาอิสลาม การพูดจาสุภาพ การพูดด้วยน้ำเสียงที่นุ่มนวล ไม่ใช้อารมณ์ในการพูดกับนักเรียนหรือเพื่อนร่วมงาน

4.2.1.9 การใช้สื่อการเรียนการสอน เช่น เทป ซีดี บัตรคำ ภาพยนตร์ การ์ตูน หรือสื่ออื่นๆ ให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับอศลา กิจงามและมารยาทงามต่อบิดามารดา ครูผู้สอน เพื่อนร่วมชั้น และคนรอบตัว

4.2.1.10 การสร้างความสนิทสนมกับนักเรียนในบรรยากาศรอบครัว เพื่อให้คำปรึกษาและดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง และทำความเข้าใจพฤติกรรมของนักเรียน เช่น ทานข้าวร่วมกับนักเรียน หรือครูผู้สอนเป็นเหมือนพ่อและแม่ของนักเรียน มีรุ่นพี่คอยดูแลน้อง เป็นขั้นตอนเพื่อให้เกิดความทั่วถึง รวมถึงการเอาใจใส่ดูแลนักเรียนที่อยู่หอพักในช่วงเวลาเย็น กลางคืน และก่อนนอน

4.2.1.11 การแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศครูผู้สอน ประกอบด้วยกรรมการบริหารโรงเรียน หรือหัวหน้าฝ่ายเพื่อติดตาม ดูแล อบรมครูผู้สอน เรื่องมารยาทการสอน วิธีการสอน การปฏิบัติตนของครูผู้สอนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

4.2.1.12 การแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบติดตามดูแลนักเรียนตลอดเวลา โดยใช้สื่อและเครื่องมือวัดจรรยาบรรณ หรือมอบหมายครูผู้สอน ครูประจำชั้น ครูหอพัก และกรรมการนักเรียนช่วยดูแลนักเรียนรุ่นน้อง

4.2.1.13 การมอบรางวัลสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูผู้สอนที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนในวันสำคัญต่างๆ ของโรงเรียน ได้แก่ การมอบรางวัลครูดีเด่นในแต่ละด้าน เช่น ครูดีเด่นในด้านการสอน ด้านอศลา กิจงาม ด้านบุคลิกภาพ หรือจัดโครงการครูในดวงใจให้นักเรียนเลือกใครควรเป็นแบบอย่างและการประกาศให้นักเรียนเห็นแบบอย่าง

4.2.1.14 การกำหนดจำนวนนักเรียนต่อสัดส่วนของครูผู้สอนทุกคน เพื่อดูแลให้คำปรึกษาและติดตามพฤติกรรมของนักเรียน เช่น นักเรียนประมาณ 15 คน ต่อ ครู 1 คน โดยใช้เครื่องมือติดตาม เช่น สมุดบันทึกการเข้าร่วมอบรมของนักเรียน

4.2.1.15 การจัดกลุ่มนักเรียนออกเป็นสามกลุ่มเพื่อง่ายต่อการดูแลและปลูกฝังแบบอย่าง ได้แก่ 1) กลุ่มนักเรียนทั่วไป หรือกลุ่มนักเรียนเรียนดี พ่อแม่อบรมเลี้ยงดูอย่างดี 2) นักเรียนมีปัญหา หมายถึง นักเรียนที่พ่อแม่แยกทางกัน นักเรียนกำพร้า หรือนักเรียนที่ขาดการเลี้ยงดูอย่างดี และ 3) นักเรียนที่มีความเสี่ยง คือ นักเรียนที่ก้าวร้าว เกเร และชอบฝ่าฝืนกฎระเบียบโรงเรียน

4.2.1.16 การจัดสรรงบประมาณจัดโครงการพัฒนาบุคลากรและครูผู้สอนให้มีความตระหนักเรื่องการปลูกฝังอัครลาภแก่นักเรียน เช่น โครงการอบรมบุคลากร โครงการประกาศเกียรติคุณ ชมเชย หรือขึ้นเงินเดือนพิเศษแก่ครูผู้สอนที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

4.2.2 แนวทางการสร้างแรงจูงใจ

การสังเคราะห์ความเหมาะสมของแนวทางการปลูกฝังอัครลาภแก่นักเรียนด้วยการสร้างแรงจูงใจ ปรากฏผลดังนี้

4.2.2.1 การเริ่มต้นการสอนด้วยการกล่าวพระนามของอัลลอฮ์ ﷻ และจบด้วยการขอภัยต่อพระองค์

4.2.2.2 การสอดแทรกผลการตอบแทนความดีแก่บุคคลที่มีอัครลาภดีงาม และการลงโทษแก่บุคคลที่มีพฤติกรรมไม่ดีในโลกนี้และโลกหน้า

4.2.2.3 การกำหนดให้ครูผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนต่อผู้ร่วมงานและลูกศิษย์ เพื่อให้เกิดแรงจูงใจการตามแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนในการดำเนินชีวิต เช่น การทำงานเรียบร้อย การแต่งกายถูกต้องตามหลักศาสนา การวางตัวเหมาะสม และการพูดจาสุภาพ เป็นต้น

4.2.2.4 การคัดเลือกนักเรียนที่มีอัครลาภดี โดยการสำรวจ การสอบถาม การสังเกต การติดตามอย่างเป็นระบบ และการบันทึกความดี เพื่อมอบรางวัล เกียรติบัตรในวันกิจกรรมสำคัญต่างๆของโรงเรียน การให้สิทธิพิเศษพาไปทัศนศึกษา และการประกาศชมเชยหน้าเสาธงและในชั้นเรียน เช่น มีมารยาทดี เป็นแบบอย่างที่ดีแก่รุ่นน้อง ทำอิบาตะสุสมาเสมอ บุคลิกภาพดี เรียนดี หรือนักเรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงตนเองเป็นคนดี

4.2.2.5 การกำหนดเกณฑ์สำหรับนักเรียนที่มีคุณสมบัติรับรางวัล เช่น นักเรียนต้องครบคุณสมบัติ ได้แก่ 1) นักเรียนมีความขยันเรียน 2) การแต่งกายเรียบร้อยตามระเบียบของ

โรงเรียน 3) ให้เกียรติต่อครูและเพื่อนร่วมชั้นเรียน 4) มีอัธยาศัยงาม และ 5) นักเรียนที่มีการพัฒนาหรือปรับปรุงตนเองในเรื่องของอัธยาศัย เป็นต้น

4.2.2.6 การสนับสนุนนักเรียนที่มีอัธยาศัยเป็นกรรมการนักเรียน โดยกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติของกรรมการนักเรียน หรือหัวหน้าห้อง

4.2.2.7 การส่งเสริมให้นักเรียนอ่านอัครุทานเป็นประจำเพื่อให้มีจิตใจดี

4.2.2.8 การให้นักเรียนเขียนป้ายคำสอนจากอัครุทาน อัลหะดีษ คำสุภาษิต คำพังเพย หรือการแข่งขันตอบปัญหา

4.2.2.9 การประกวดการจัดบอร์ดตามวันสำคัญต่างๆของศาสนา และการแต่งกายตามหลักการศาสนา เพื่อให้เกิดบรรยากาศสูงใจแข่งขันทำความดี

4.2.2.10 การจัดสรรงบประมาณทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่มีอัธยาศัยดี นักเรียนเรียนเก่ง นักเรียนยากจน และนักเรียนกำพร้า และสนับสนุนทุนเรียนต่อระดับอุดมศึกษา โดยแต่งตั้งคณะกรรมการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทำหน้าที่ประสานงานกับครูที่ปรึกษานักเรียนเพื่อค้นหานักเรียนที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และส่งรายชื่อให้ฝ่ายบริหารคัดเลือกให้ทุนการศึกษาตามด้านต่างๆ

4.2.2.11 การจัดโครงการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนมีอัธยาศัยดี เช่น โครงการธนาคารสะสมความดี มีครูผู้สอนทำหน้าที่สังเกตและบันทึกความดีของนักเรียน เช่น นักเรียนมีมารยาทดี พุดจาสภาพ มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นดี และมีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นต้น

4.2.2.12 การเชิญวิทยากรอบรมให้นักเรียนมีกำลังใจในการทำ ความดี และเชิญศิษย์เก่าที่จบไปแล้วมาถ่ายทอดประสบการณ์และสร้างบรรยากาศสูงใจทำความดีแก่รุ่นน้อง

4.2.2.13 การชี้แจงกฎระเบียบของโรงเรียนและการทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนก่อนการส่งบุตรหลานเข้าเรียน

4.2.2.14 การรายงานผู้ปกครองนักเรียนรับทราบความประพฤติของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

4.2.2.15 การไปเยี่ยมเยียนที่บ้าน เพื่อให้เกิดความร่วมมือกับโรงเรียนในการปลูกฝังอัธยาศัยและแก้ปัญหานักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดี เช่น นักเรียนมาสาย หรือขาดเรียนบ่อย

4.2.2.16 การตั้งกฎระเบียบควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน เช่น การเช็คชื่อเพื่อควบคุมเวลาเข้าห้องเรียนและการละหมาดญะมาอะฮ์ การให้คะแนนคุณลักษณะพึงประสงค์ในรายวิชา หรือการลงโทษนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดี เช่น การตัดคะแนนพฤติกรรม การบำเพ็ญประโยชน์ การล้างห้องน้ำ การให้เก็บขยะ การโกนหัว และการดี

4.2.2.17 การแต่งตั้งคณะกรรมการพิเศษ ดูแล และควบคุมติดตามนักเรียนที่มีความเสี่ยงและนักเรียนที่ได้รับการคัดเตือนแล้วเพื่อประเมินการปรับปรุงตัวของนักเรียน

4.2.2.18 การให้โอกาสนักเรียนที่ทำความผิดปรับปรุงตัว ด้วยการทำข้อตกลงระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนร่วมกันติดตามพฤติกรรมนักเรียนในช่วงระยะเวลาหนึ่ง หากพบว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงก็พักการเรียนหรือไล่ออก เช่น การจำกัดพฤติกรรมอย่างเข้มงวด บังคับให้ละหมาดตรงเวลา การเข้าเรียนไม่ขาด อ่านกุรอานทุกวัน หากยอมเปลี่ยนแปลงตัวเองก็ให้เรียนต่อได้ และควรชื่นชมให้การเสริมแรง

4.2.2.19 การไล่ออกหรือการเชิญออกกรณีที่มีการติดตามและตรวจสอบพฤติกรรมนักเรียน มีพยานและหลักฐานชัดเจน เช่น เรื่องยาเสพติด เรื่องลักขโมย หรือเรื่องชู้สาว

4.2.3 แนวทางการคัดเตือน

การสังเคราะห์ความเหมาะสมของแนวทางการปลูกฝังอ็คลากแก่นักเรียนด้วยการคัดเตือนปรากฏผลดังนี้

4.2.3.1 การสร้างคู่มือสำหรับครูผู้สอนและนักเรียนในการปฏิบัติตนทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อเป็นเกณฑ์ในการคัดเตือนและการจัดระเบียบของโรงเรียน โดยแจ้งครูและนักเรียนทราบก่อนเข้ามาสอนหรือเรียนในวันปฐมนิเทศ

4.2.3.2 การสนับสนุนให้กรรมการนักเรียนเป็นผู้ช่วยครูในการดูแลเพื่อนและรุ่นน้อง เพื่อให้เกิดการดูแลอย่างทั่วถึง เช่น ให้กรรมการนักเรียนจัดระเบียบการเข้าแถว การคัดเตือนน้องทุกวันหลังจากการละหมาด และช่วยเหลือครูในการสอนอัลกุรอานแก่น้องๆ เป็นต้น

4.2.3.3 การสร้างความใกล้ชิดกับนักเรียนเพื่อให้คำปรึกษาและคัดเตือนนักเรียนตลอดเวลา โดยเฉพาะเมื่อเห็นนักเรียนกำลังทำความผิดต้องคัดเตือนทันทีอย่าปล่อยให้ผ่านไป ไม่เช่นนั้นนักเรียนจะเข้าใจว่าสิ่งดังกล่าวเป็นเรื่องที่ดี

4.2.3.4 การกล่าววะละมีฮะฮุ เกาะซีเราะฮุ หรือการคัดเตือนนักเรียนหน้าเสาธงทุกเช้า โดยกำหนดครูเวรเป็นผู้ให้คำคัดเตือนแก่นักเรียน และให้กรรมการนักเรียนรับผิดชอบสรุปบันทึกการให้คำคัดเตือนของครูเวรแบบสั้นๆ

4.2.3.5 การคัดเตือนนักเรียนในเวลาเรียน นอกห้องเรียน และการดูแลนักเรียนที่อยู่ประจำหอพัก โดยจัดให้มีช่วงเวลาเฉพาะสำหรับการคัดเตือน เช่น กำหนดคาบอบรม คาบแนะแนว คาบอะลาเกาะฮุ และชั่วโมงโสมรุมในคาบสุดท้ายของทุกสัปดาห์ การจัดกิจกรรมคัดเตือนหลังจากละหมาดญะมาอะฮ์ การตรวจตราและให้คำคัดเตือนนักเรียนหอพักก่อนนอน

4.2.3.6 การกำหนดให้นักเรียนมีครูที่ปรึกษาที่มีความรู้ทั้งทางด้านศาสนาและความรู้ในศาสตร์ทั่วไปรับผิดชอบดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้คำปรึกษาและรายงานพฤติกรรมของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ เช่น เรื่องเรียน เรื่องละหมาด

4.2.3.7 การแต่งตั้งกรรมการพิเศษสำหรับดูแลนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีให้เขาเกิดความไว้วางใจและเกิดการพัฒนาปรับปรุงตัว โดยทำหน้าที่ดูแล ติดตาม และควบคุมพฤติกรรมนักเรียนที่มีความผิดร้ายแรงเพื่อเป็นการให้โอกาสนักเรียนที่กระทำความผิดกลับตัว

4.2.3.8 การจัดโครงการอบรมอัครกุลแก่นักเรียน เช่น การจัดโครงการค่ายอบรมคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงการจัดอบรมจริยธรรมพัฒนาบุคลากรและครูเพื่อเป็นแบบอย่างแก่นักเรียน

4.2.3.9 การกำหนดขั้นตอนการตักเตือนชัดเจน เช่น นักเรียนตักเตือนกันเอง ครูที่ปรึกษาตักเตือนนักเรียน ฝ่ายปกครองนักเรียนตักเตือน และให้ระยะเวลาในการปรับปรุงตัว หากทำผิดซ้ำก็ส่งให้ฝ่ายบริหารโรงเรียน และเชิญผู้ปกครองมารับทราบ หรือใช้วิธีการไปเยี่ยมผู้ปกครองนักเรียนที่บ้านเพื่อรับทราบปัญหาที่แท้จริง

4.2.3.10 การเรียกนักเรียนที่ทำความผิดตักเตือนเป็นรายบุคคล เพื่อรักษาความรู้สึกและให้นักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่ดีเกิดความสำนึกด้วยการใช้เหตุผล

4.2.3.11 การจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งสำหรับการนำไปใช้จัดอบรมพัฒนาครูผู้สอนในเรื่องของการตักเตือน และการเยี่ยมเยียนบ้านของนักเรียน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ ความร่วมมือ ความเข้าใจนักเรียน และให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการตักเตือน

4.2.4 แนวทางการนำเสนอประวัติศาสตร์อิสลาม

การสังเคราะห์ความเหมาะสมของแนวทางการปลูกฝังอัครกุลแก่นักเรียนด้วยการนำเสนอประวัติศาสตร์อิสลาม ปรากฏผลดังนี้

4.2.4.1 การนำเสนอประวัติศาสตร์อิสลามในหลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์อิสลาม โดยตรง เช่น ประวัติศาสตร์ของท่านเราะฮูล ﷺ ประวัติศาสตร์บรรดานบี บรรดาเศาะหาบะฮ์ บรรดาเคาะลีฟะฮ์ ราชวงศ์ต่างๆ ในอาณาจักรอิสลาม โดยใช้ตำราหรือหนังสือที่จัดทำขึ้นเองหรือหาซื้อมา ทั้งที่เป็นภาษาไทย ภาษามลายู และภาษาอาหรับ

4.2.4.2 การสอดแทรกประวัติศาสตร์อิสลามในรายวิชาเรียนทั่วไป เน้นการสอนบูรณาการ นำเสนอชีวประวัติของท่านเราะฮูล ﷺ บรรดาเคาะลีฟะฮ์ บรรดาเศาะหาบะฮ์ และบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์อิสลามให้นักเรียนเกิดความสนใจและนำมาเป็นแบบอย่างในชีวิต

4.2.4.3 การนำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมาเปรียบเทียบกับบทเรียนประวัติศาสตร์ในอดีต เพื่อให้เกิดความสำนึกเรื่องการตอบแทนความดีความชั่ว และการทดสอบของอัลลอฮ์ ﷻ เช่น เหตุการณ์พายุตีเปรชชัน เหตุการณ์สึนามิ รวมถึงเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง

4.2.4.4 ผู้บริหารและครูผู้สอนทุกคนเห็นคุณค่าและความสำคัญของประวัติศาสตร์อิสลาม รมั้ดระวังการนำเสนอข้อมูลที่ดี และให้คำแนะนำแก่นักเรียน ในการระวังจากการศึกษาประวัติศาสตร์อิสลามที่มาจากแหล่งข้อมูลบิดเบือน

4.2.4.5 การจัดแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์อิสลาม เพื่อค้นคว้าและศึกษาเอกสาร ตำรา สื่อและแบบเรียนประวัติศาสตร์อิสลามที่เกี่ยวกับการปลูกฝังอัลลากุแก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง

4.2.4.6 การปลูกฝังจิตสำนึกให้นักเรียนรักประวัติศาสตร์อิสลาม ผ่านการจัดกิจกรรมหรือโครงการ โดยครูเป็นผู้แนะนำแก่นักเรียนในการแยกแยะพฤติกรรมดีและไม่ดี เช่น การจัดงานนิทรรศการ การบรรยาย การจัดบอร์ด แผ่นพับ วารสาร การเสนอประวัติศาสตร์อิสลาม บทบาทสมมติ หรือเปิดซีดีให้นักเรียนศึกษาจากเรื่องราวที่สอดแทรกผลการตอบแทนความดีและความชั่ว และการนำเสนอเสียงตามสายในช่วงเวลาพักกลางวัน เป็นต้น

4.2.4.7 การเชิญโต๊ะครู อูstad หรือวิทยากรที่มีความรู้มาถ่ายทอดประวัติศาสตร์อิสลาม เช่น ประวัติวันอาชูรอ การขึ้นปีใหม่ของอิสลาม เหตุการณ์อิสเราะฮ์และมิจรอนหรือวันสำคัญต่างๆ ของศาสนาอิสลาม และให้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่นักเรียนในการวางตัวเหมาะสมในวันสำคัญของศาสนาอื่น เช่น วันขึ้นปีใหม่ของไทย วันสงกรานต์ วันวาเลนไทน์ และวันคริสต์มาส เป็นต้น

4.2.4.8 การจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดหาหนังสือ ตำรา สื่อการเรียนรู้ และการจัดโครงการ หรือกิจกรรมสำคัญทางศาสนาเพื่อให้นักเรียนเกิดความรักประวัติศาสตร์อิสลาม และนำบทเรียนจากเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์มาใช้เป็นอุทาหรณ์สอนใจในการดำเนินชีวิต

4.2.5 แนวทางการจัดกิจกรรมปลูกฝังอัลลากุอย่างสม่ำเสมอ

การสังเคราะห์ความเหมาะสมของแนวทางการปลูกฝังอัลลากุแก่นักเรียนด้วยการจัดกิจกรรมปลูกฝังอัลลากุอย่างสม่ำเสมอ ปรากฏผลดังนี้

4.2.5.1 การประชุมครูทุกเดือนเพื่อสร้างสำนึกความรับผิดชอบ ความร่วมมือกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในการกำหนดรูปแบบการดูแลนักเรียน การกำหนด

โครงการ กิจกรรม และแผนการติดตาม สนับสนุน และประเมินผลหลังการจัดกิจกรรมทุกครั้ง เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนารูปแบบกิจกรรมในครั้งต่อไป

4.2.5.2 การกำหนดชั่วโมงกิจกรรมและการจัดการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน หากไม่ผ่านต้องเข้าร่วมกิจกรรมใหม่ในปีหน้า เช่น ค่ายปรับพื้นฐาน ค่ายจริยธรรม หรือซ่อมให้หมดในช่วงวันหยุด เช่น การไม่ขึ้นละหมาดญะมาอะฮ์ การหนีเรียน การมาสาย ต้องบำเพ็ญประโยชน์ด้วยการถางหญ้า กวาดหญ้า เก็บขยะ ล้างห้องน้ำ และการปลูกต้นไม้

4.2.5.3 การจัดการโครงการปฐมนิเทศแก่นักเรียนใหม่เพื่อปรับพื้นฐานให้เด็กมีความพร้อมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในโรงเรียน และโครงการปัจฉิมนิเทศแก่นักเรียนที่กำลังสำเร็จการศึกษาเพื่อซักถามเคล็ดเคล็ดของนักเรียนก่อนจบการศึกษา

4.2.5.4 การจัดค่ายต่อเนื่องระหว่างการศึกษา เพื่อปลูกฝังอัคลากดีงามแก่นักเรียนตลอดเวลา เช่น การจัดค่ายอบรมจริยธรรมในช่วงปิดเทอม หรือวันหยุดต่างๆ เกี่ยวกับมารยาทต่อบิดามารดา มารยาทต่อพี่น้อง มารยาทต่อครูและเพื่อนร่วมห้อง มารยาทการมาโรงเรียน การเคารพต่อระเบียบวินัยโรงเรียน มารยาทในสังคม และมารยาทต่อคนต่างศาสนิก

4.2.5.5 การติดตามประเมินผลพฤติกรรมของนักเรียน การอบรมอัคลากแก่นักเรียนเป็นรายบุคคลผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกสัปดาห์

4.2.5.6 การจัดค่ายเฉพาะสำหรับนักเรียนที่ขาดการเข้ากิจกรรมหลายครั้งหรือมีความผิดร้ายแรงเพื่อให้โอกาสปรับปรุงตัว เช่น ค่าอบรมความประพฤติ และการออกกะอ้อวะฮ์

4.2.5.7 การกำหนดกิจกรรมการเข้าแถวทุกเช้า เช่น ครูเวรประจำวันให้โอวาทและตักเตือนนักเรียนก่อนการเข้าชั้นเรียน และกิจกรรมหน้าเสาธงอื่นๆ เช่น การจัดแถว การขอคู่อ้อ และกิจกรรมหะดีษประจำวันให้นักเรียนหาหะดีษมานำเสนอหน้าแถวเพื่อฝึกความรับผิดชอบ

4.2.5.8 การให้เด็กฝึกกิจวัตรประจำวัน เช่น การละหมาดญะมาอะฮ์ และฟังการนะสีหะฮ์จากครูผู้สอนในช่วงเวลาก่อนและหลังละหมาดทุกเวลา การสอนอัลกูรออัน คู่อ้อ และกิตาบต่างๆ การอ่านอัชการช่วงเช้าและเย็นหลังละหมาดสุบทุกก่อนการทำภารกิจส่วนตัวในช่วงเช้า และหลังละหมาดอัศรก่อนเลิกเรียน

4.2.5.9 การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันอาชูรอ วันขึ้นปีใหม่ของอิสลาม การเตรียมพร้อมวันรāju งานวิชาการ การจัดบอร์ด กิจกรรมประกวดเรียงความ หรือกิจกรรมพัฒนาโรงเรียนเพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี ความรับผิดชอบ และปลูกจิตสำนึกการรักษาความสะอาด

4.2.5.10 การจัดกิจกรรมปลูกฝังศรัทธา เช่น การจัดกิจกรรมชะลาเกาะสุตัสปดาห์ละหนึ่งคาบเรียน และจัดรวมเดือนละหนึ่งครั้ง กิจกรรมกียามุลลัยล์ เพื่อเป็นการติดตามและตักเตือนกันการปฏิบัติตน เป็นมุสลิมที่ดีเพื่อขัดเกลาลใจ และฝึกความอดทน

4.2.5.11 การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมภายใต้การดูแลของครูที่ปรึกษาอย่างต่อเนื่อง เช่น ชุมนุม ชมรม หรือการสอนตามศูนย์การเรียนรู้ศาสนาประจำชุมชน (ตาดีกา) ทุกสัปดาห์ มอบหมายให้นักเรียนรุ่นพี่รับผิดชอบการบริหารจัดการ เพื่อฝึกอ้คลากุ ความรับผิดชอบ การมีมนุษยสัมพันธ์ และการมีมารยาททางสังคม

4.2.5.12 การกำหนดจัดกิจกรรมหรือขอบเขตระหว่างชายหญิงให้ชัดเจน ภายใต้การดูแลของครูที่ปรึกษาตลอดเวลา เช่น การแยกวันจัดกิจกรรมกีฬาสี กิจกรรมทัศนศึกษา หรืองานวิชาการ และการให้ครูที่ปรึกษาคควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะเมื่อมีการเดินทางออกนอกสถานที่เพื่อป้องกันการปะปนชายหญิง

4.2.5.13 การชี้แจงความสำคัญและวัตถุประสงค์ของกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือ เช่น การเข้าแถวในตอนเช้า ทำให้นักเรียนได้ดูอาฮ์ในตอนเช้า และรับฟังโอวาทจากครูเพื่อสามารถใช้ในการเรียนและการดำเนินชีวิตได้

4.2.5.14 การงดกิจกรรมที่สามารถทำให้เกิดความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่รักษาความสงบสุขในพื้นที่ หรือแจ้งให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือผู้รับผิดชอบในชุมชนทราบก่อนการจัดกิจกรรม รวมทั้งสร้างความเข้าใจให้แก่เจ้าหน้าที่รักษาความสงบสุข

4.2.5.15 การจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรมและโครงการที่กำหนดในแต่ละปีการศึกษาตลอดจนการดำเนินการตามแผนกิจกรรมหรือโครงการที่วางไว้

4.2.6 แนวทางการจัดการสภาพแวดล้อมที่ดี

การสังเคราะห์ความเหมาะสมของแนวทางการปลูกฝังอ้คลากุแก่นักเรียนด้วยการจัดการสภาพแวดล้อมที่ดี ปรากฏผลดังนี้

4.2.6.1 การสร้างสำนึกที่ดีแก่บุคลากร ครู และนักเรียนรักษาสิ่งแวดล้อม การจัดภูมิทัศน์สวยงาม และการรณรงค์การรักษาความสะอาดภายในโรงเรียน เช่น การสร้างจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อมให้ทุกคนนำภาชนะบรรจุอาหาร แก้ว และช้อนมาโรงเรียนเองทุกวัน

4.2.6.2 การสร้างสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการปลูกฝังอ้คลากุแก่นักเรียนในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน ด้วยการติดป้าย สื่อ หรือโปสเตอร์คำสอนจากอัลกุรอาน อัลหะดิษ บทความ คำสุภาษิต คำพังเพยเพื่อให้นักเรียนได้อ่านและวิเคราะห์ ทั้งที่เป็นภาษาไทย ภาษาอาหรับ ภาษามลายู และภาษาอังกฤษ เช่น ป้ายเตือนภัยนุหรี ป้ายเชิญชวนทำความดี

4.2.6.3 การแบ่งความรับผิดชอบทำความสะอาดบริเวณพื้นที่ต่างๆ ภายในโรงเรียน และการให้รางวัลเพื่อสร้างกำลังใจในการรักษาความสะอาดแก่ห้องเรียนที่มีความสะอาด และหอพักน่ายุ้ย และกำหนดมาตรการลงโทษนักเรียนที่ไม่รักษาความสะอาด เช่น ให้ทำความสะอาดห้องเรียนหรือหอพัก ปลูกแต่งดอกไม้และต้นไม้ในโรงเรียน เป็นต้น

4.2.6.4 การแต่งตั้งคณะกรรมการสาธารณสุขในโรงเรียน หรือการมอบหมายให้กรรมการนักเรียนมีหน้าที่ติดตามตรวจสอบ และรายงานความสะอาดทุกวันภายในโรงเรียน เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำ หอพักนักเรียน สนาม และสวนหย่อม

4.2.6.5 การสร้างอาคารเรียน อาคารละหมาด หอพัก และโรงอาหารที่มีการแยกชายและหญิงชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดพิศษะสุ และป้องกันการปะปนกันชายหญิง หรือมีผ้า màn ปิดกั้นในกรณีที่ต้องเรียนรวมกัน เพื่อเป็นการแบ่งเขตระหว่างชายหญิง รวมถึงการแยกห้องทำงานสำหรับครูผู้ชายและครูผู้หญิงด้วย

4.2.6.6 การกำหนดสถานที่เหมาะสมสำหรับอบรมอ้คลากุแก่นักเรียน เช่น การใช้ห้องประชุม อาคารเอนกประสงค์ มัสยิดหรืออาคารละหมาดภายในโรงเรียน รวมถึงการจัดห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนเพื่อใช้ในการสืบค้นข้อมูลภายใต้การแนะนำของครูผู้สอน

4.2.6.7 การร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการอบรม และสนับสนุนความรู้แก่ผู้ปกครองนักเรียนและชาวบ้านในการช่วยเหลือกันสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เช่น การขอความร่วมมือผู้มีอำนาจในชุมชนหรือจังหวัดจัดระเบียบสถานบันเทิง ร้านเกมส์ หรือแหล่งมั่วสุ่มที่เปิดใกล้โรงเรียน

4.2.6.8 การจัดสรรงบประมาณและการหาทุนทะนุบำรุงอาคารสถานที่ และพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีความน่ายุ้ยเอื้อต่อการปลูกฝ้งอ้คลากุแก่นักเรียน